

8.2.1. M 01 - Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare (art. 14)

8.2.1.1. Baza legală

Regulamentul (UE) Nr. 1305/2013;

Regulamentul de implementare (UE) nr. 808/2014 pentru stabilirea normelor de aplicare a Regulamentului (UE) Nr. 1305/2013;

Regulamentul delegat (UE) nr.807/2014 de completare a Regulamentului (UE) Nr. 1305/2013;

Regulamentul (UE) Nr. 1303/2013;

Regulamentul Delegat (UE) nr. 480/2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013.

8.2.1.2. Descrierea generală a măsurii, inclusiv logica intervenției și contribuția la DI și obiectivele transversale

Majoritatea fermierilor din România, în special cei ce dețin exploatații de dimensiuni mici și mijlocii, nu dispun de cunoștințe adecvate în domeniul metodelor de management, al tehnologiilor și standardelor moderne de producție, în special în sectorul zootehnic și horticola, axându-se preponderent pe experiența de practică tradițională. De asemenea, nivelul de conștientizare, cunoștințe și abilități al acestora cu privire la metode moderne și inovative de procesare și marketing al produselor agricole, inclusiv în contextul lanțurilor scurte de aprovizionare, este insuficient pentru a putea răspunde cererii pieței și a îndeplini standardele la nivel european. În plus, aceștia nu dețin suficiente cunoștințe cu privire la practicile de mediu care aduc beneficii biodiversității, solului și apei și nu dețin informații privind practicile agricole care contribuie la o mai bună adaptare la efectele schimbărilor climatice în zonele cu risc și la reducerea emisiilor de GES. Evoluția în sectorul agro-alimentar din România necesită un nivel ridicat de instruire tehnică, economică și de management al afacerii la nivel de fermă, pentru a îndeplini cu succes standardele UE (siguranța alimentară, sănătatea animalelor, norme de mediu, etc.) și de a face față unui mediu concurențial.

Acțiunile privind transferul de cunoștințe și acțiuni de informare vizează acompanierea măsurilor de creștere a competitivității și diversificării din agricultură și a necesității restructurării și modernizării sectorului agricol, a încurajării afacerilor orientate spre piață, procesarea și comercializarea produselor agricole, a sporirii cerințelor pentru o gamă largă și diversificată de aptitudini economico-financiare și de management cât și a celor legate de îndeplinirea obiectivului gestionării durabile a terenurilor și protecției mediului, aplicarea de tehnologii și practici prietenoase cu mediul, bunelor practici de producție agricolă, precum și de utilizare a energiei regenerabile.

Evoluția și specializarea agriculturii necesită un sprijin adecvat de formare profesională tehnică și economică, precum și o capacitate mai mare de acces la cunoștințe și informații, inclusiv sub forma diseminării de informații.

Transferul de cunoștințe și acțiunile de informare va fi adaptat la nevoile actorilor țintă, fermierilor și persoanelor care activează în sectorul agroalimentar. Prin urmare, trebuie sprijinite în egală măsură, îndrumarea profesională, activitățile demonstrative și acțiunile de informare, care vor contribui la crearea și implementarea unui management eficient al exploatațiilor conduse de tinerii fermieri, fermierii mici și cei de familie și adoptarea de practici prietenoase cu mediul.

Cunoștințele și informațiile dobândite prin transferul de cunoștințe și acțiunile de informare vor permite fermierilor, persoanelor implicate în sectorul alimentar în special, să-și sporească gradul de competitivitate, să utilizeze tehnologii și procese inovative, să utilizeze mai eficient resursele, să îmbunătățească performanțele de mediu și să dobândească cunoștințe pentru un managerierea riscurilor la care sunt expuse exploatațiile.

Notă: Măsura 01 este o măsură orizontală care contribuie la FA 1A și 1C. În termeni de alocare, Măsura 01 nu este cuantificată în cadrul PI. Prin program se asigură instruire și formare pentru fermieri, tineri fermieri, procesatori, fond mutual și fermieri implicați în protecția mediului.

Pentru a răspunde nevoilor identificate, prin măsura 01 - „Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare” sprijinul se va acorda în două direcții: formarea profesională și dobândirea de competențe și activități demonstrative și de informare. Astfel, se propune abordarea a două sub-măsuri:

Contribuția fiecărei sub-măsuri la domeniile de intervenție

Sub-măsura 1.1. „Sprijin pentru formarea profesională și dobândirea de competențe”

1A) Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale;

Formarea profesională va sprijini măsurile de restructurare și modernizare a exploatațiilor în vederea creșterii competitivității și productivității.

1C) Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier;

Formarea profesională va sprijini dobândirea de competențe în scopul practicării unui management eficient la nivelul exploatațiilor conduse de tinerii fermieri, fermierii mici și cei de familie și adoptarea de practici prietenoase cu mediul.

DI 2A - Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării agricole.

Acțiunile de formare profesională vor fi orientate pentru a asigura dezvoltarea abilităților și competențelor necesare în vederea îmbunătățirii performanței și a viabilității fermelor pentru o mai bună integrare pe piață precum și pentru îmbunătățirea cunoștințelor de management.

DI 2B - Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și în special, a reînnoirii generațiilor.

Tinerii fermieri vor primi instruire specifică în vederea îmbunătățirii nivelului de cunoștințe agricole pentru îmbunătățirea performanțelor generale ale fermei.

DI 4A - Refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000, în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice și în cadrul activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene;

Din perspectiva impactului așteptat, consistența angajamentelor de agromediu și climă va putea fi asigurată prin creșterea accesului beneficiarilor la acțiunile privind transferul de cunoștințe.

DI 4B - Ameliorarea gestionării apelor, inclusiv gestionarea îngrășămintelor și a pesticidelor;

Deși agricultura nu reprezintă, în prezent, un factor poluator major al apelor de suprafață și subterane (cu fertilizanți, pesticide, nitrați și nitriți), presiunea intensivizării agriculturii, asociată cu aplicarea inadecvată a tehnologiilor agricole, ar putea conduce la creșterea riscului poluării apelor.

Pentru **ameliorarea gestionării apelor, inclusiv gestionarea îngrășămintelor și a pesticidelor** pe terenurile agricole sunt programate măsuri de conversie la practicile și metodele specifice agriculturii ecologice și de menținere a acestora (M11) și de transfer de cunoștințe.

Pentru îmbunătățirea cunoștințelor, în vederea aplicării în mod adecvat a practicilor agricole specifice măsurii de agricultură ecologică, fermierii vor beneficia de acțiuni de formare și conștientizare prin măsura transfer de cunoștințe.

DI 4C - Prevenirea eroziunii solului și ameliorarea gestionării solului

Creșterea nivelului de pregătire a fermierilor în utilizarea îngrășămintelor și pesticidelor, precum și practicarea unor tehnologii și lucrări agricole pentru o mai bună gestionare a solului și conservarea biodiversității;

DI 5A-Eficientizarea utilizării apei în agricultură;

Este necesară identificarea unor soluții tehnologice și practici agricole, care să asigure alternative la combaterea secetei prin metodele clasice de irigații, cu scopul de adaptare la efectele schimbărilor climatice și la ameliorarea climatului local.

Sub-măsura 1.2. „Sprijin pentru activități demonstrative și de informare”

1A) Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale;

Acțiunile de informare și cele demonstrative vor sprijini încurajarea inovării și a consolidării cunoștințelor fermierilor în temele de interes, metode și practici inovative dar cu practici ce conduc la protecția mediului. Totodată prin submăsură, fermierii vor avea acces la cunoștințe și informații pentru managerierea riscurilor la care sunt expuse exploatațile.

1C) Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier;

Acțiunile demonstrative și de informare vor sprijini un management eficient al exploatațiilor conduse de tinerii fermieri, fermierii mici și cei de familie și adoptarea de practici prietenoase cu mediul. Prin submăsură, fermierii vor avea acces la cunoștințe și informații pentru managerierea riscurilor la care sunt expuse exploatațiile.

DI 2A - Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării agricole;

Acțiunile de informare și activitățile demonstrative vor asigura fermierilor informații asupra posibilităților de îmbunătățire a eficienței activității și diversificarea producției pentru asigurarea participării și orientării către piață, privind tehnici și tehnologii inovative.

DI 3A - Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțului agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, promovarea pe piețele locale, a circuitelor scurte de aprovizionare, grupurilor de producători și a organizațiilor interprofesionale;

Fermierii (inclusiv grupurile și organizațiile de producători) și procesatorii vor avea acces la rezultatele activităților de cercetare din domeniul tehnologic, economic, de protecție a mediului, de adaptare la schimbările climatice și la acțiuni de cooperare pentru lanțuri scurte de aprovizionare.

DI 3B- Sprijinirea gestionării și a prevenirii riscurilor la nivelul exploatațiilor

Fermierii vor fi informați cu privire la managementul riscului la nivel de fermă, la posibilitățile oferite de aderarea și contribuția la fondul mutual în vederea posibilității compensării financiare a acestora, în urma producerii unor fenomene climatice nefavorabile sau a unor boli ale animalelor și plantelor, pentru a restaura potențialul de producție și pentru a compensa pierderile de venit. Managementul riscului la nivel de fermă, poate presupune, de asemenea, îmbunătățirea cunoștințelor și informațiilor disponibile.

DI 4A - Refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000, în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice și în cadrul activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene;

Din perspectiva impactului așteptat, consistența angajamentelor de agromediu și climă va putea fi asigurată prin creșterea accesului beneficiarilor la acțiuni de informare și demonstrative.

Pe termen mediu și lung, biodiversitatea este amenințată de o serie de riscuri, dintre care pe de-o parte intensivizarea activităților agricole pe fondul dezvoltării economice, iar pe de altă parte de abandonul animalelor mai puțin performante, dar importante din punct de vedere al conservării resurselor genetice locale sau, deși în secundar, chiar a activităților agricole în zonele mai puțin productive din cauza manifestării unor fenomene limitative. În același timp,

tehnologiile performante, specifice agriculturii moderne tind să înlocuiască practicile agricole extensive, tradiționale, datorită randamentului ridicat din perspectiva profitabilității.

O atenție deosebită trebuie acordată zonelor cheie pentru unele speciile importante ca indicatori biologici ai calității mediului sau habitatelor prioritare, pentru care vor fi promovate o serie de măsuri de management extensiv al terenurilor agricole.

DI 4B - Ameliorarea gestionării apelor, inclusiv gestionarea îngrășămintelor și a pesticidelor;

Deși agricultura nu reprezintă, în prezent, un factor poluator major al apelor de suprafață și subterane (cu fertilizanți, pesticide, nitrați și nitriți), presiunea intensivizării agriculturii, asociată cu aplicarea inadecvată a tehnologiilor agricole, ar putea conduce la creșterea riscului poluării apelor.

Pentru **ameliorarea gestionării apelor, inclusiv gestionarea îngrășămintelor și a pesticidelor** pe terenurile agricole sunt programate măsuri de conversie la practicile și metodele specifice agriculturii ecologice și de menținere a acestora (M11) și de acțiuni de informare și demonstrative.

În vederea aplicării în mod adecvat a practicilor agricole specifice măsurii de agricultură ecologică, fermierii vor beneficia de acțiuni de formare și conștientizare prin submăsura acțiuni de informare și demonstrative (M01).

DI 4C - Prevenirea eroziunii solului și ameliorarea gestionării solului;

Acțiunile de informare și activitățile demonstrative vor contribui la promovarea bunelor practici în agricultură, pentru utilizarea și gestionarea apei, conștientizarea utilizatorilor de teren asupra riscurilor fenomenelor climatice extreme și practicilor inadecvate de management a solului (creșterea riscului de degradare a solului prin: eroziunea cauzată de ape și de vânt, salinizare/alkalinizare, compactarea solului, scăderea biodiversității solului și scăderea materiei organice).

DI 5D-Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac din agricultură;

Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac din agricultură va fi susținută prin măsura de investiții în active fizice (M4 și M6) care va sprijini investițiile în modernizarea fermelor în ceea ce privește tehnologii eficiente de reducere a poluării și respectarea standardelor inclusiv respectarea legislației de mediu.

În mod indirect, acest obiectiv va fi atins și prin aplicarea metodelor specifice agriculturii extensive care promovează utilizarea redusă a inputurilor, reducerea aplicării mecanizării și protejează solul. Pentru a asigura o implementare eficientă a sprijinului descris mai sus, în tematicile cursurilor realizate prin măsura de transfer de cunoștințe vor fi incluse și subiecte privind metode și practici agricole care să contribuie la reducerea emisiilor GES.

Contribuția la temele orizontale

Inovare

Activitățile de training și informare au un rol important în dobândirea de cunoștințe, competențe și concepte noi în rândul fermierilor și a persoanelor active în domeniul agro-alimentar. De asemenea, activitățile demonstrative le permit acestora să aibă contact cu echipamente și utilaje moderne, tehnologii inovatoare, să beneficieze de transfer de practici noi etc. Cursurile de formare și sesiunile demonstrative pot stimula inovarea inclusiv prin cooptarea de practicieni inovatori care pot acționa ca factori de diseminare pentru fermierii din jur. De asemenea, interacțiunile de grup, schimburile de experiență, practicile și ideile pot acționa ca un catalizator pentru procesul de inovare. Prin expunerea la noi idei, metode și principii, prin interacțiune și învățare, fermierii devin mai bine pregătiți, mai receptivi la noi idei și concepte și mai înclinați să aplice tehnologii și practici inovatoare în domeniul lor de activitate.

Un rol deosebit de important în înțelegerea și asumarea de către fermieri a angajamentelor privind **protecția mediului**, inclusiv protejarea biodiversității, precum și a **acțiunilor de atenuare a schimbărilor climatice** (limitarea emisiilor din agricultură, generate de activități cheie precum producția animalieră și utilizarea îngrășămintelor, cât și intensificarea activității de sechestrare a carbonului în ceea ce privește exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor) îl deține transferul de informații și cunoștințe, formarea și dobândirea de aptitudini.

Transferul de cunoștințe și informarea au un rol extrem de important în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală pentru perioada 2014-2020 deoarece acestea sprijină **Inovarea** și facilitează dezvoltarea, folosirea și transferul de idei, produse sau tehnologii noi pentru a îmbunătăți un anumit sistem de producție, produs, serviciu.

Mediu și climă

În următoarea perioadă de programare 2014 -2020 fermierii și locuitorii spațiului rural se așteaptă să implementeze și să adopte la o serie de cerințe în ceea ce privește mediul conform strategiei pentru biodiversitate, Directivei Cadru Ape, cerințe privind controlul și utilizarea pesticidelor sau prevenirii eroziunii solului. Transferul de cunoștințe joacă un rol deosebit de important și în înțelegerea și asumarea de către fermieri a angajamentelor privind protejarea biodiversității atât în zonele protejate sub Natura 2000 și HNV, cât și în afara acestora, managementul sustenabil al terenurilor agricole, cât și corelarea și crearea de sinergii cu cerințele prevăzute prin pachetul de înverzire și ecocondiționalitatea din cadrul plăților directe (Pilonul I al PAC). O componentă extrem de importantă a transferului de informații și cunoștințe, formării și dobândirii de aptitudini trebuie să se concentreze și asupra acțiunilor de atenuare a schimbărilor climatice în ceea ce privește exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor, practici și tehnologii care urmăresc sechestrarea de carbon, adoptarea de culturi rezistente la secetă, metode de anvelopare a clădirilor, identificarea de surse de energie regenerabilă care să conducă la limitarea emisiilor din agricultură, generate de activități-cheie precum producția animalieră și utilizarea îngrășămintelor, atât la nivel de fermă, unități agricole de mari dimensiuni sau chiar la nivelul comunității. Încurajarea activităților demonstrative și de informare în cadrul fermelor vizează un transfer mai elocvent și o deschidere a fermierilor de a adopta noi practici ce contribuie la o mai bună protecție a mediului și adaptare la schimbările climatice.

*****

Participarea la activitățile de formare profesională/activitățile de informare și demonstrative este gratuită.

8.2.1.3. Domeniul de aplicare, nivelul de sprijin, precum și alte informații (defalcate pe sub-măsuri și tip de operațiuni)

8.2.1.3.1. 1.1 Sprijin pentru formarea profesională și dobândirea de competențe

8.2.1.3.1.1. Sub-măsură:

- 1.1 - Sprijin pentru formarea profesională și dobândirea de competențe

8.2.1.3.1.2. Descrierea acțiunii

În cadrul acestei sub-măsuri se urmărește îmbunătățirea competențelor și cunoștințelor de bază în rândul fermierilor, inclusiv cu privire la protecția mediului și climă precum și al persoanelor care activează în industria alimentară (în materie de management, marketing, procesare, siguranță și igienă alimentară, standarde etc.) și promovarea rezultatelor cercetării și a inovării prin acțiuni de formare profesională și dobândire de cunoștințe.

Scopul sprijinului acordat prin sub-măsură este de a contribui la:

- ♦ Îmbunătățirea cunoștințelor tehnice și economice, specifice pentru practicarea și gestionarea activităților în domeniul agricol, alimentar;
- ♦ Conștientizarea fermierilor privind aspectele de mediu, gestionarea eficientă a resurselor naturale;
- ♦ Creșterea gradului de informare a fermierilor și a administratorilor de teren agricol, precum și introducerea de noi tehnologii inovative.

Operațiuni/Acțiuni eligibile pentru suport

Sub-măsura sprijină cursurile de formare profesională de scurtă durată (ex: inițiere, perfecționare), cu perioade diferențiate de pregătire, în funcție de nivelul de pregătire al fermierilor (tinerilor fermieri, procesatorilor din industria agroalimentară, fermierilor care au angajamente de agromediu și climă etc), precum și de tematica programului de formare profesională.

Programele de formare profesională vor viza în principal:

- ♦ Îmbunătățirea cunoștințelor fermierilor în scopul practicării de tehnici și tehnologii agricole și inovative, inclusiv ca urmare a rezultatelor cercetării. (35 ore maximum, având ca grup țintă: fermieri (tineri, fermieri care își desfășoară activitatea în ferme mici, etc);
- ♦ Îmbunătățirea cunoștințelor legate de standarde comunitare la nivelul fermei, îmbunătățirea calității producției. (24 ore maximum având ca grup țintă, tinerii fermieri, ferme de familie și a celor mijlocii, etc);
- ♦ Diversificarea activităților agricole în exploatațile agricole. (24 ore maximum având ca grup țintă: fermieri (tineri, fermieri implicați în ferme de familie, etc), procesatori din industria agroalimentară, ferme de familie, etc;
- Îmbunătățirea cunoștințelor privind managementul durabil al terenurilor agricole, însușirea cunoștințelor privind eco -condiționalitatea și aplicarea unor metode de producție compatibile cu întreținerea și ameliorarea peisajului, respectiv mediu și

climă. (40 ore maximum, având ca grup țintă: fermieri beneficiari ai măsurilor de mediu și climă).

8.2.1.3.1.3. Tipul sprijinului

Rambursarea cheltuielilor.

8.2.1.3.1.4. Trimiteri către alte legi

Regulamentul (UE) Nr. 1310/2013;

Regulamentul (UE) Nr. 1336/2013.

8.2.1.3.1.5. Beneficiarii

Beneficiarii sunt furnizorii de servicii de formare profesională în condițiile legislației în vigoare.

8.2.1.3.1.6. Cheltuieli eligibile

Cheltuielile eligibile în cadrul acestei sub-măsuri sunt:

a. Cheltuieli cu onorariile prestatorului (inclusiv cazare, masă și transport);

b. Cheltuieli pentru derularea acțiunilor, după cum urmează:

- ◆ cazare, masă și transport participanți, după caz;
- ◆ materiale didactice și consumabile;
- ◆ închirierea de echipamente necesare;
- ◆ închirierea de spații pentru susținerea acțiunilor de formare.

c. Alte cheltuieli strict legate de implementarea acțiunilor de formare profesională.

Toate aceste cheltuieli trebuie să fie rezonabile, justificate și să corespundă principiilor unei bune gestionări financiare, în special din punct de vedere al raportului preț-calitate.

8.2.1.3.1.7. Condiții de eligibilitate

Condițiile de eligibilitate pentru beneficiarii acestei sub-măsuri sunt:

- ◆ Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili;
- ◆ Solicitantul este persoană juridică, constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România;
- ◆ Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului de formare profesională;
- ◆ Solicitantul dispune de personal propriu sau cooptat, calificat;
- ◆ Solicitantul dovedește experiență similară în proiecte de formare profesională;
- ◆ Solicitantul are acces la o logistică corespunzătoare activității specifice de formare;
- ◆ Solicitantul dispune de capacitate tehnică și financiară necesare derulării activităților specifice de formare;
- ◆ Solicitantul nu este în dificultate financiară.

Condițiile de eligibilitate vor fi detaliate și adaptate în cadrul național de implementare/proceduri de achiziție publică.

Participanții la cursurile de formare sunt persoane care activează în sectoarele agricol și agroalimentar, inclusiv beneficiari ai măsurilor de mediu și climă.

Nu sunt eligibile serviciile de formare care fac parte din programele de învățământ.

8.2.1.3.1.8. Principii privind stabilirea criteriilor de selecție

Principiile de selecție sunt definite, în scopul de a selecta beneficiarii (furnizori de servicii), care ar putea pune în aplicare mai bine măsura după cum urmează:

- ◆ Principiul nivelului calitativ și tehnic cu privire la curricula cursului, experiența și/sau calificarea trainerilor;
- ◆ Principiul parteneriatului cu asociații reprezentative la nivel național și instituții de învățământ și/sau instituții de cercetare dezvoltare;
- ◆ Principiul tematicii și al grupului țintă care presupune adaptarea și detalierea tematicii generale stabilite la nevoile grupului țintă dintr-un anumit teritoriu în funcție de aria de cuprindere zonală a proiectului/procedurii de achiziție publică (națională, regională, județeană).

Procesul de selecție a beneficiarilor se realizează de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și constă în evaluarea și selecția proiectelor depuse în cadrul apelului de propuneri de proiecte. În cazuri excepționale, care vor fi definite în cadrul național de implementare, evaluarea și selecția beneficiarilor poate fi realizată pe baza unei proceduri elaborate de DGDR – AM pentru PNDR în conformitate cu Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare, complet armonizată cu legislația comunitară privind achizițiile publice.

Nevoile de formare profesională, identificate în urma consultărilor cu asociațiile profesionale din sectorul agricol/agroalimentar, inclusiv ONG-uri, precum și fondurile necesare pentru acoperirea acestora vor fi cuprinse într-un program anual elaborat de DGDR – AM pentru PNDR.

Principiile de selecție vor fi detaliate în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii Europene în materie de dezvoltare rurală.

8.2.1.3.1.9. Sume și rate de sprijin aplicabile

Ajutorul public acordat în cadrul acestei măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile.

Alocarea financiară a submăsurii 1.1 „Sprijin pentru formarea profesională și dobândirea de competențe” este de 70% din alocarea totală a măsurii.

Valoarea proiectului va fi stabilită proporțional cu nivelul (aria teritorială, grupul țintă, tematică) la care acesta se va implementa (național, regional sau județean).

Valoarea unui proiect va fi calculată prin raportare la rezultatele unor studii de piață privind costurile aplicate de operatorii din piață privind derularea unor cursuri de formare profesională dar și a valorii altor proiecte/contracte de finanțare/contracte de servicii de formare profesională finalizate în perioada de programare 2007-2013.

8.2.1.3.1.10.3. Evaluarea generală a măsurii

Măsura creează premisele îndeplinirii priorităților menționate în strategie contribuind la îndeplinirea tuturor domeniilor de intervenție vizate ca măsură transversală cu contribuții la diferite domenii de intervenție.

Măsura asigură o dezvoltare echilibrată și durabilă în elaborarea PNDR și urmărește asigurarea demarcării și complementarității între FEADR și alte fonduri.

De asemenea, măsura vizează tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

În urma analizei realizate de Autoritatea de Management și Agenția de Plăți pe baza experienței din perioada 2007-2013, se poate concluziona că, se asigură verificabilitatea și controlul măsurii, atât prin prisma pregătirii profesionale cât și îmbunătățirea procedurilor de lucru, astfel încât să nu se prejudicieze interesele financiare ale Uniunii Europene.

8.2.1.3.1.11. Informații specifice măsurii

Definiția capacităților corespunzătoare pentru calificarea personalului și abilitățile de formare, calificări și abilități:

- ◆ Studii universitare obținute cu diplomă de licență într-o specializare convergentă cu tematica cursului;
- ◆ Experiență profesională în acord cu tematica cursului;
- ◆ Parcurgerea de către experții formatori, cel puțin o dată la 3/5 ani, în funcție de specificul tematicii a unei forme de instruire în domeniul respectiv.

Specificarea calificărilor minime ale organismelor ce furnizează transfer de cunoștințe.

Organismele ce furnizează transfer de cunoștințe trebuie să îndeplinească minim condițiile menționate la capitolul criterii de eligibilitate.

8.2.1.3.2. 1.2 Sprijin pentru activități demonstrative și de informare

8.2.1.3.2.1. Sub-măsură:

- ◆ 1.2 - Sprijin pentru activități demonstrative și de informare

8.2.1.3.2.2. Descrierea acțiunii

În cadrul acestei sub-măsuri se urmărește îmbunătățirea competențelor și cunoștințelor de bază în rândul fermierilor, precum și persoanelor care activează în sectorul agroalimentar prin extinderea domeniului de aplicare și sprijinirea altor acțiuni pe termen scurt, cum ar fi

activitățile demonstrative și acțiunile de informare. În acest fel, vor fi promovate alte tehnici de dobândire a cunoștințelor în afară de cursurile tradiționale.

Scopul sprijinului creșterea nivelului de conștientizare al persoanelor angajate în sectoarele agricol și alimentară, cu privire la: domenii specifice în care își desfășoară activitatea și alte domenii ca și protecția mediului sau alte domenii de interes general prin oferirea de activități demonstrative și acțiuni de informare.

Operațiuni/Actiuni eligibile pentru suport:

- ♦ **activități demonstrative** care se vor realiza prin sesiuni practice care vizează demonstrarea unor noi tehnologii, folosirea de mașini și utilaje noi, metode noi de protecție a culturilor sau tehnici specifice de producție. Activitatea poate avea loc într-o fermă sau în alte locații, cum ar fi: centre de cercetare, expoziții, târguri de profil, etc.
- ♦ **acțiuni de informare:** activități de difuzare a informațiilor cu privire la agricultură, mediu, sectorul agro-alimentar, în scopul de a conștientiza grupul țintă asupra cunoștințelor relevante pentru activitatea desfășurată la locul de muncă.

8.2.1.3.2.3. Tipul sprijinului

Rambursarea cheltuielilor.

8.2.1.3.2.4. Trimiteri către alte legi

Regulamentul (UE) Nr. 1310/2013;

Regulamentul (UE) Nr. 1336/2013;

8.2.1.3.2.5. Beneficiarii

Beneficiarii sunt entități publice și/sau private, inclusiv asocieri ale acestora care au în obiectul de activitate activități de informare/demonstrare și/sau diseminare.

8.2.1.3.2.6. Cheltuieli eligibile

A. Cheltuielile eligibile în cadrul acestei submăsuri sunt:

a. Cheltuieli cu onorariile prestatorului (inclusiv cazare, masă și transport);

b. Cheltuieli pentru derularea acțiunilor, după cum urmează:

- ♦ cazare, masă și transport participanți, după caz;
- ♦ materiale didactice și consumabile;
- ♦ materiale de informare și promovare;
- ♦ închirierea de echipamente necesare;
- ♦ închirierea de spații pentru susținerea acțiunilor de informare și demonstrative.

c. Alte cheltuieli strict legate de implementarea acțiunilor de informare și demonstrative.

Toate aceste cheltuieli trebuie să fie rezonabile, justificate și să corespundă principiilor unei bune gestionări financiare, în special din punct de vedere al raportului preț-calitate.

B. Cheltuieli neeligibile:

- ◆ Investițiile în cadrul proiectelor demonstrative.

8.2.1.3.2.7. Condiții de eligibilitate

- ◆ Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili;
- ◆ Solicitantul este persoană juridică constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România;
- ◆ Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului;
- ◆ Solicitantul dispune de personal propriu sau cooptat calificat în domeniile corespunzătoare tematicilor prevăzute;
- ◆ Solicitantul are acces la logistica corespunzătoare activității specifice;
- ◆ Solicitantul dispune de capacitate tehnică și financiară necesară derulării activităților specifice de informare;
- ◆ Solicitantul nu este în dificultate financiară;

Condițiile de eligibilitate vor fi detaliate și adaptate în cadrul național de implementare/proceduri de achiziție publică.

Participanții la activitățile de informare și activități demonstrative sunt persoane care activează în sectoarele agricol, agroalimentar și protecția mediului.

8.2.1.3.2.8. Principii privind stabilirea criteriilor de selecție

Criteriile de selecție sunt definite, în scopul de a selecta beneficiarii (furnizori de servicii), care ar putea pune în aplicare mai bine măsura, după cum urmează:

- ◆ Principiul tematicii și a grupului țintă de selecție care presupune adaptarea tematicii generale la nevoile grupului țintă dintr-un anumit teritoriu în funcție de aria de cuprindere zonală a procedurii (națională, regională, județeană);
- ◆ Principiul parteneriatului cu asociații reprezentative la nivel național și instituții de învățământ și/sau organisme de cercetare;
- ◆ Principiul tematicii și al grupului țintă care presupune adaptarea și detalierea tematicii generale stabilite la nevoile grupului țintă dintr-un anumit teritoriu în funcție de aria de cuprindere zonală a proiectului/procedurii de achiziție publică (națională, regională, județeană).

Procesul de selecție a beneficiarilor se realizează de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și constă în evaluarea și selecția proiectelor depuse în cadrul apelului de propuneri de proiecte. În cazuri excepționale, care vor fi definite în cadrul național de implementare, evaluarea și selecția beneficiarilor poate fi realizată pe baza unei proceduri elaborate de DGDR – AM pentru PNDR în conformitate cu Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare, complet armonizată cu legislația comunitară privind achizițiile publice.

Nevoile de informare, identificate în urma consultărilor cu asociațiile profesionale din sectorul agricol/agroalimentar, inclusiv ONG-uri, precum și fondurile necesare pentru acoperirea acestora vor fi cuprinse într-un program anual elaborat de DGDR – AM pentru PNDR.

Principiile de selecție vor fi detaliate în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

8.2.1.3.2.9. Sume și rate de sprijin aplicabile

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile.

Alocarea financiară a submăsurii 1.2 „Sprijin pentru activități demonstrative și de informare” este de 30% din alocarea totală a măsurii.

Valoarea proiectului va fi stabilită proporțional cu nivelul (aria teritorială, grupul țintă, tematică) la care acesta se va implementa (național, regional sau județean).

Valoarea unui proiect va fi calculată prin raportare la rezultatele unor studii de piață privind costurile aplicate de operatorii din piață privind derularea unor activități de informare/activități demonstrative dar și a valorii altor proiecte/contracte de finanțare/contracte de servicii de formare profesională finalizate în perioada de programare 2007-2013.

8.2.1.3.2.10.3. Evaluarea generală a măsurii

Măsura creează premisele îndeplinirii priorităților menționate în strategie contribuind la îndeplinirea tuturor domeniilor de intervenție vizate ca măsură transversală cu contribuții la diferite domenii de intervenție.

Măsura asigură o dezvoltare echilibrată și durabilă în elaborarea PNDR, și urmărește asigurarea demarcării și complementarității între FEADR și alte fonduri.

De asemenea, măsura vizează tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

În urma analizei realizate de Autoritatea de Management și Agenția de Plăți pe baza experienței din perioada 2007-2013, se poate concluziona că se asigură verificabilitatea și controlul măsurii atât prin prisma pregătirii profesionale cât și îmbunătățirea procedurilor de lucru, astfel încât să nu se prejudicieze interesele financiare ale Uniunii Europene.

8.2.1.3.2.11. Informații specifice măsurii

Definirea criteriilor obligatorii

Definiția capacităților corespunzătoare pentru calificarea personalului și abilitățile de formare, calificări și abilități:

- ◆ Studii universitare obținute cu diplomă de licență într-o specializare convergentă cu tematica informării;
- ◆ Experiență profesională în acord cu tematica domeniului de informare.
- ◆ Parcurgerea de către experții formatori, cel puțin o dată la 3/5 ani, în funcție de specificul tematicii a unei forme de instruire în domeniul respectiv.

Specificarea calificărilor minime ale organismelor care furnizează acțiuni de informare și demonstrative:

Organismele care furnizează acțiuni de informare și demonstrative trebuie să îndeplinească minim condițiile menționate la criteriile de eligibilitate.

Verificarea și controlul măsurilor/sub-măsurilor

Risc(uri) la implementarea măsurilor

Având în vedere faptul că măsura se adresează beneficiarilor publici și/sau privați, în perioada de programare 2014-2020, a căror selectare se face prin apeluri de propuneri de proiecte și numai în cazuri excepționale prin proceduri de achiziție publică, se estimează că pot exista o serie de riscuri specifice dintre care enumerăm:

- ◆ Personal insuficient pentru derularea simultană a mai multor apeluri de propuneri de proiecte/proceduri de achiziție publică;
- ◆ Riscul de neinstruire generat de termenul îndelungat de derulare a etapelor de evaluare și selecție aferente apelurilor de propuneri de proiecte/procedurilor de achiziție publică, cauzat de numărul mare de proiecte depuse raportat la personalul implicat în procesul de evaluare și selecție/eventuale contestații în cadrul procedurilor de achiziție publică;
- ◆ Lipsa unei baze de date care să conțină toate datele de identificare ale fermierilor/baze de date neactualizate;
- ◆ Rezonabilitate prețuri.

Acțiuni de reducere a riscului

Dintre măsurile luate și cele avute în vedere pentru îmbunătățirea implementării măsurii și reducerii riscurilor, menționăm:

- ◆ Îmbunătățirea pregătirii profesionale în domeniul evaluării propunerilor de proiecte /achizițiilor publice, a personalului implicat în activitatea de formare profesională/acțiuni de informare;
- ◆ Consolidarea transparenței în cadrul apelurilor de proiecte/procedurilor de achiziție publică pre- și post- acordare finanțare;
- ◆ Monitorizare și evaluare prin folosirea unor instrumente specifice, cum ar fi: rapoarte periodice de activitate; verificare pe teren/observare directă a activității furnizorului de transfer de cunoștințe și acțiuni de informare; completarea unor chestionare de către fermierii instruiți privind calitatea serviciului furnizat; analiza documentelor întocmite/elaborate (rapoarte, recomandări etc. în funcție de tematica sesiunii de instruire/informare) în cadrul proiectului/activității desfășurate etc;
- ◆ Asigurarea unei monitorizări sistematice și eficiente a executării contractelor în vederea unei mai bune corelări cu cererile de plată.

- ◆ Corelarea inițierii apelurilor de proiecte/procedurilor de achiziție publică cu numărul de personal implicat în activitatea de evaluare și selecție a proiectelor/derularea procedurilor de achiziție;
- ◆ Planificarea de apeluri de proiecte/proceduri de achiziție publică organizate la nivel regional/județean de valoare mai mică pentru a preîntâmpina riscul de neinstruire,
- ◆ Protocoale/ schimburi de date cu alte instituții, sistem informatic de interconectare cu alte instituții;
- ◆ Introducerea unor condiții suplimentare referitoare la evidențele înregistrate în baza de date pentru furnizorii de formare.
- ◆ Introducerea unui sistem pentru verificarea rezonabilității prețurilor.

DRAFT decembrie 2014